

Stručni rad

UČENJE JEZIKA KOD MALE DJECE

Jelka Kralj

Osnovna šola Vojnik, Prušnikova ulica 14, 3212 Vojnik

Sažetak

U današnje vrijeme poznavanje engleskog jezika postaje sve važnije, pa se sve više pitamo kada je najbolje vrijeme da se djeca s njim upoznaju i, što je najvažnije za djetetov doživljaj, kako to učiniti. Potreba za znanjem stranog jezika i želja za proširenjem/obogaćenjem već stečenih komunikacijskih obrazaca i doživljavanje i potvrđivanje i jednog i drugog ostvaruje se uglavnom u vrtiću i na nastavi. Da bi se poticaji ove vrste doista pojavili, nužno je to dijete je cijelo vrijeme aktivno uključeno u razne aktivnosti. Motivacija za učenje strani jezik, koji se stvara u vrtiću i školskom radu, kasnije raste sadržaji s kojima se dijete susreće u životu, u razgovoru s roditeljima, dok gleda televizija, slušanje glazbe, igranje s vršnjacima i oponašanje uzora.

Ključne riječi: učenje jezika, motivacija, lutke, djeca.

1. Uvod

Jedno od glavnih značenja učenja stranog jezika u predškolskoj dobi razdoblje je ne propustiti najpovoljnije razdoblje za učenje stranih jezika u razvoju djeteta. Zbog osobitosti razvoja mozga vrlo je važno što brže i sveobuhvatnije stimulirati i stimulirati sinapse, pa tako i učenjem stranog jezika. To je osjetljiva faza u kojoj je čovjek puno brži i učinkovitije upija i prima određene informacije. U tom je razdoblju moć učenja jezika je toliko da bez obzira koji jezik dijete uči, može čak uči onoliko jezika koliko će sustavno i redovito čuti na svom okoliš. Stoga predškolsko razdoblje moramo iskoristiti za učenje stranog jezika. Zatim dijete bez napora i nesvjesno automatizira strukture stranog jezika, ali posebno melodija i naglasak, što znači da je vrlo blizu izgovoru prirodni govornik i stječe njegovu jezičnu sposobnost.

2. Srednji dio

Jezik je živi organizam koji se neprestano mijenja, pa je poučavanje stranog jezika potrebno stalno usavršavati. Osobito kod poučavanja najmlađih iznimno je važno da odgojitelj predstavlja dobar govorni obrazac.

U ranom učenju stranih jezika kratkoročni ciljevi su zanemarivi, jer djeca brzo zaboravljaju riječi i teško da će ih se dugo sjećati, pa su dugoročni ciljevi važniji, ali su:

- Razvijanje osjećaja za jezik. Dijete stječe pozitivan stav prema predmetu, samopouzdanje i vještine gdje lutke igraju najvažniju ulogu. Djeca do desete godine vrlo su spontana i entuzijastična te uče strani jezik uz snažnu mimiku i geste – prevladava imitacijsko učenje, s naglaskom na govoru i izgovoru. Dijete tako najprije stvara glasove iz radosti slušanja i stoga divno oponaša ritam, intonaciju i naglasak. Mogu navesti primjer iz svog iskustva: jedna od djevojaka je imitirala engleski izgovor na svakoj lekciji engleskog, ali je koristila slovenske riječi. Činilo joj se sasvim normalnim da je ovo na engleskom, jer je koristila engleske zvukove - najizraženiji je bio R. Priprema za kasnije učenje. Tko rano krene, u višim će razredima puno lakše komunicirati opušteno, jer je intonaciju, ritam i naglasak već stekao kada je to bio najprije mljivije. No, donijet će i ljubav prema predmetu koji je najlakše stekao putem lutaka.
- Probuditi osjećaj za drugu kulturu. Najučinkovitije se prezentira djeci s lutkama koje dolaze iz drugih zemalja i ne govore slovenski jezik, te ih tako uči prihvaćanju i poštivanju različitosti. Lutka može na zanimljiv način predstaviti neke zanimljive, različite događaje koji se tamo obilježavaju.
- Opći razvoj. Rano učenje engleskog jezika doprinosi razvoju općeg intelektualnog, socijalnog i emocionalnog rasta. Pokazalo se da učenje stranih jezika ima pozitivan učinak na integrirani razvoj. Znamo da svaki put kada naučimo nešto novo, kapacitet našeg mozga se povećava. Stoga je rano učenje stranih jezika još preporučeno.

Upravo zbog ovakvih ciljeva vrlo je važno na koji način se dijete prvi put susreće sa stranim jezikom i kako ga doživljava. Ako im se to prezentira kroz lutke i igre, svakako se ne moramo bojati da će dijete zamjeriti jezik, ali možemo biti sigurni da će uživati i steći barem neka pozitivna iskustva te ih nositi sa sobom sve svoje živi i u njemu će u budućnosti biti puno lakše prihvatiti nove jezike. Nije važno koliko novih riječi, pjesama i pjesmica djeca uče na stranom jeziku; važno je u mladoj osobi probuditi ljubav i radost učenja. Kada se djeca zaljube u njega i jedva čekaju sljedeći sat, glavni cilj je postignut. Pritom djeca nesvjesno stječu nove glasove koji su im potrebni prilikom govora na stranom jeziku i, naravno, razumijevanja stranog jezika. Rano učenje engleskog prvo mora uključivati obje hemisfere mozga, s govornim centrima na lijevoj strani i motoričkim vještinama, vizualnim prikazima, prostornim odnosima, bojama, oblicima, maštom i kreativnošću na desnoj strani [3].

Kada u učenje uključimo obje hemisfere, mnogo je lakše pamtit stvari i možemo biti motivirani dulje vrijeme. Važno je kakvu vanjsku motivaciju djeca dobivaju, jer u ovom trenutku nisu zainteresirana za svjesno stjecanje znanja, već možda žele ugoditi roditeljima, oponašati kolege iz razreda kojem se dive ili likove iz crtića, a posebno uživaju u igricama i zabavi na stranom jeziku. Mora biti raznolik kako bi se dijete privuklo, kako bi moglo sudjelovati iz radosti i zato što uživa. Kao što dijete stječe materinji jezik kroz interakciju s okolinom u obliku igre, to je važno i za strani jezik. Djeca se po prirodi vole igrati sa svim vrstama igračkama, koje često ožive u njihovim rukama i tako postanu lutke koje djeca vode. Ako ih potaknemo da to isto rade na engleskom, vratit će se tome puno lakše, spontano i rado u bilo koje vrijeme, čak i izvan nastave engleskog, jer su im igračke uvijek dostupne i tako ih pozivaju da se igraju s njima. Samo to je razlog zašto maloj djeci trebamo pokazati strani jezik na drugačiji način od starijih, uz pristup koji im odgovara.

Ovdje je, međutim, važan i sadržaj s kojim ulazi u svijet stranog jezika, koji mora potjecati od djeteta. To znači da se prvo moraju povezati sa samim učenikom, jer je on centar svih događanja. U predškolskom razdoblju dijete je blizu doma, životinja, boja, bajkovitih junaka, te će stoga lakše i brže naučiti te sadržaje na stranom jeziku. Za razliku od učenja stranog jezika, uspjeh učenja stranog jezika uglavnom ovisi o motivaciji koju promiče vrtićko okruženje i školsko učenje. U neposrednom životnom okruženju stranog jezika nije uvijek toliko da njegova prisutnost potvrđuje smislenost njegovog učenja u vrtiću i školi.

Zbog svoje društvene prirode učenje stranog jezika potpuno se razlikuje od učenja drugih predmeta. Naime, osim stjecanja jezičnih sadržaja i vještina, učenje jezika uključuje i promjenu slike o sebi te usvajanje novih društvenih i kulturnih obrazaca ponašanja. To znači da učenje stranog jezika ima značajan utjecaj na društvenu prirodu djeteta.

3. Zaključak

Z zgodnjim seznanjanjem tujega jezika, z njim ga otrokom pomagamo sprejeti, slišati ritem in jim ponudimo možnost, da si izoblikujejo tudi glasove, ki jih v maternem jeziku ne uporabljajo ter jih posledično brez seznanjanja s tujim jezikom tudi ne razvijejo. Če ga otrokom približamo na zabaven in njim prijazen način, ima lahko zelo pozitivne posledice tudi na njihovo odraslo sprejemanje. To pa seveda najlažje dosežemo z uporabo lutk, ki na otroke vplivajo pomirjujoče in vedoželjno ter jih v vse vpeljejo s pomočjo igre, ki je otrokom vsakdanja in nujno potrebna.

4. Literatura

- [1.] Batistič Zorec, M. [2006]. Teorije v razvojni psihologiji. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
- [2.] Čok, L.: Spoznavanje tujega jezika na predšolski stopnji. Kdaj, zakaj in kako? Pedagoška obzorja.
- [3.] Grginič, m., Majaron, E. [2011]. Miška, kje je tvoja hiška?: mala knjiga za predšolske otroke, Mengeš: Izolit.
- [4.] Korošec, H., Majaron, E. [2002]. Lutka iz vrtca v šolo, Ljubljana, Pedagoška fakulteta.
- [5.] Seliškar, N. [1995]. Igramo se in učimo [zgodnje učenje tujega jezika], Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- [6.] Tempus-3767. [1994]. Učiti drugi/ tuji jezik kje, koga, kako, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.